23.9.1 75a (משנה א') → 76b (איסורא בעלמא)

1. וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקּח אֶת אִשֶּׁה וְאָת אָמָה זְמָה הָוֹא בָּאֵשׁ יִשְּׁרְפוּ אֹתוֹ וְאֶתְהֶן וְלֹא תָהְיֶה זְמָה הָוֹא בְּאָשׁ יִשְׁרְפוּ אֹתוֹ וְאֶתְהֶן וְלֹא תִהְיֶה הָּנָּה הְוֹא נִיקרא פּרק יח פסוק יז
2. עֶרְוַת אִשְׁה וֹבְתָּה לֹא תְנַלֶּה אֶת בַּת בְּנָה וְאֶת בַּת בִּתָּה לֹא תִקָּח לְנַלּוֹת עֶרְוָתָה שַאֲרָה הָנָּה הָוֹא: ייקרא פּרק יח פסוק י
3. עֶרְוַת בַּת בְּנָךְ אוֹ בַת בִּתְּדָ לֹא תְנָלֶה אֶת אָבִיהָ הִיא מְחַלֶּלֶת בָּאֲשׁ תִּשְּׁרְף: ייקרא פרק יח פסוק יט
4. וֹבַת אִישׁ כֹּהָן כִּי תָחֶל לְזָנוֹת אֶת אָבִיהָ הִיאִרְץ וִמְלֹאָה הָאָרֶץ זִמָּה: ייקרא פרק יט פסוק כט
5. וְהָיָה בְּשָׁבְלוֹ אֶת דְּבָרֶי הָאָלָה הַזֹּאת וְהָתָבְּרֵךְּ בְּלְבָבוֹ לֵאמר שָׁלוֹם יִהְיֶה לִי כְּבִי בְשִׁרְרוּת לְבִּי אֵלֵךְ לְמֵען סְפוֹת הָרָוָה אֶת הַאְמֵאָה: זברים פרק כט פּסוק יח
5. וְהָיָה בְּשִׁמְעוֹ אֶת דְּבָרֵי הָאָלָה הַזֹּאת וְהְתָבְּרֵךְּ בְּלְבָבוֹ לֵאמר שָׁלוֹם יִהְיֶה לִי כִּי בְשְׁרְרוּת לְבִּי אֵלֵךְ לְמֵען סְפוֹת הָרָוָה אֶת הַאֲמָאה: זברים פרק כט פּסוק יח

אָז תִּקָרָא וַה' יַעָנֶה תְשַׁוַע וְיֹאמַר הִנֵּנִי אָם תָּסִיר מִתּוֹכְךָ מוֹטָה שְׁלַח אֶצְבַע וְדַבֶּר אָוֶן: ישעיהו פרק נח פּסוק ט

- I משנה אי: list of those who get שריפה: "a woman and her daughter" and בת כהן
 - a Subsumed under "אשה ובתה":
 - i daughter, son's daughter and daughter's daughter
 - ii wife's daughter, her daughter and wife's son's daughter
 - iii mother-in-law, her mother and wife's father's mother
- II Analysis:
 - a From use of "אשה ובתה", as opposed to "a woman after marrying her daughter" → both are שריפה) אסורות
 - i According to אביי (see below, :עונ, our משנה could be א"י, who reads v. 1 as referring to חמותו ואם חמותו
 - ii But: according to רבא, both איז and מאם חמותו agree that אם חמותו is not explicit in text who is author?
 - 1 Answer: משנה reads our משנה as "a woman after marrying her daughter"
 - iii Challenges from end of משנה derivation to include אב" is difficult to both אם חמותו אב" a challenge to אבי
 - 1 Answers: included along with אם חמיו (for metrical purposes) which, all agree, is not explicit
 - b Source: vv. 1 and 2 are tied via זמה::זמה, giving us (אזהרה ועונש) ancestry::descendence; male::female; "up"::"down"
 - i Analysis:
 - 1 Male::female: אביי equates man's own consanguinity with his wife's, as per אבי's report of יצחק בר אבודימי's report of זמה::זמה, הנה::זמה , זמה::זמה , זמה::זמה , זמה::זמה , זמה::זמה , דרשה
 - 2 "up" "down": cannot mean son's daughter::daughter's daughter they're mentioned together
 - (a) Rather: must mean FIL's mother::MIL's mother
 - (i) Challenge: then it should read "down like up", not "up like down"
 - (ii) Answer: there is a version of the ברייתא that reads "down like up"
 - 1. Challenge: then מה::זמה gains nothing there is no זמה written in re: אם חמית ואם חמותו
 - (b) Alternatively (אביי); just as we go down 3 generations; so we go up 3 generations (אם חמיו, אם חמותו)
 - (i) And: just as "down::up" re: עונש, so too with אזהרה
 - (c) למעלה/למטה ה' אשי refer to proximity/distance of consanguinity
 - (i) challenge: if so, just as her M's M is אסורה, so his M's M should be אסורה (she isn't ה"ה she's a שניה she's a
 - 1. defense (אביי): verse states אמך היא limits liability to one generation
 - 2. Defense (דון מינה ואוקי באתרה): whether we apply גז"ש broadly (דון מינה ואוקי באתרה) or narrowly (דון מינה ואוקי באתרה)-defeated
 - a. בשריפה should be אם אמו so, בשריפה אם אמה should be
 - i. However: if שריפה is more severe (ב"ש), אמו is is aprid is
 - ii. And: ק"ו if אמו is בסקילה, how could אם אם be בשריפה?
 - iii. And: in her case, we don't distinguish between generations (שריפה); here we do?
 - iv. Note: according to סקילה חמורה) –last challenge is only valid one and sufficient
 - b. *דמוא"ב* we would give אם אמו to אם אמו
 - i. If: שריפה is severe, note that אמה is שריפה, but here אמו בסקילה
 - ii. And: just as we don't distinguish between בתה and אם אמה, so אם אמו בין בתו לאם אמו
 - iii. Note: according to סקילה חמורה) –last challenge is only valid one and sufficient
 - (ii) Further challenge: just as his daughter-in-law is אסורה, so too his wife's DIL (who is מותרת)
 - 1. defense (אביי): verse states אשת בנך היא היא limits liability to his DIL, not her's

- 2. Defense (דון מינה ואוקי באתרה) whether we apply גז"ש broadly (דון מינה ואוקי באתרה) or narrowly (דון מינה ואוקי באתרה)-defeated
 - a. בסקילה challenge just as כלתה is בסקילה, so כלתה should be בסקילה
 - i. However: if סקילה is more severe (רבנן), he gets סקילה for אמו but שריפה for אמה
 - ii. And: his daughter is שריפה but her DIL would be סקילה?
 - iii. And: his own circumstances argue his daughter is שריפה and his DIL is סקילה
 - iv. Rather: just as in his case, we don't distinguish between his mother and his DIL
 - v. So too: in her case, we don't distinguish between her mother and her DIL
 - vi. Note: according to שריפה חמורה) only the last question is valid (and sufficient)
 - b. בלתו אסורה just as שריפה but here it would be שריפה as per אמה as per
 - i. Challenge: according to בשריפה is בסקילה, but חמותו is בשריפה
 - ii. And: just as we distinguish between בתה/כלתה, we should distinguish between בתה/כלתה
 - iii. Note: according to שריפה חמורה) only the last question is valid (and sufficient)
- ii Source for בתו מאנוסתו for בתו מאנוסתו:
 - 1 ק"ו אביי if he is punished for his D's D, certainly for בתו
 - (a) Challenge: אין עונשין מן הדין
 - (i) *Defense*: this isn't derived via ק"ו, it is just a clarification
 - 2 הנה, זמה, זמה (as per above)
 - 3 אבוה דר' אבין: from v. 4 (בת כהן)
 - (a) Challenge: she gets שריפה but not her paramour (חנק or סקילה);
 - (i) Similarly: should be that the daughter gets שריפה but father gets something else
 - (אביה): v. 4 points to her defiling father's house but here, where אביה חיללה both get same
 - (c) Defense2 (צבא): in that case, the paramour was "moved" from דין בת ישראל to דין בת ישראל בועל) ביו (בועל) בת ישראל
 - (i) But: in this case, there is nowhere to move him to
- iii Source for בתו מאנוסתו for בתו מאנוסתו:
 - 1 According to אב" ורבא same as source for עונש (above)
 - 2 But: according to אבוה דר' אבין what is his source?
 - (a) *Answer*: ר' אילעא v. 5
 - (b) Challenge: this is איסור of handing his daughter over to a man for sexual purposes other than marriage
 - (i) Answer: then, it could state לא תחלל לא timplies both
 - (ii) Question: how do אביי ורבא understand לא תחלל?
 - 1. Answer: this is the prohibition of marrying off a daughter to an old man
 - a. Reason: she will likely מזנה תחתיו (due to his age)
 - 2. As per: ברייתא re:v. 5
 - a. ה"א refers to marrying a daughter off to a זקן
 - b. בוגרת refers to marrying a daughter as a בוגרת (explanation below)
 - i. ר"ע בשם ר"ע a poor man is a רשע ערום who kept his daughter around beyond marriageable age to work at the house and delayed marrying her off
 - ii. Tangential advice from ד"כ בשם ד"ע. be careful about one who gives self-serving advice
 - 3. סיר. one who marries his daughter to a זקן or marries a woman off to his minor son and one who returns an אבידה to a non-ישראל-is considered the referent of v. 6
 - a. *Challenge*: loving one's wife like himself, honoring her more than himself, guiding his children in a straight path and *marrying off his children סמוך לפירקן* gets v. 7!
 - b. *Answer*: if they are just at that point, it is permissible (not later)
 - c. Tangential parallel ברייתא. v. 8
- III Exegesis of v. 1 אותו ואתהן
 - a אתהן :ר' ישמאא means "one of them" (the second one married), as per Greek meaning of הינא (one)
 - means "both of them" and the referents are mother-in-law and her mother
 - i הלכה agree on הלכה, disagree about meaning of text; אביי (to "י) inferred from דרשה
 - ii רבא agree that איסור is not explicit; ר"י means that they must both be alive for איסור to obtain; י"י holds איסור exists even if only one is alive
 - 1 Meaning: if daughter (wife) died, איסור בעלמא ר"ע; חמותו still finds full liability for איסור בעלמא